

Projektbeskrivning - Gästkollega vid Riksantikvarieämbetet "Är inplastning av träföremål nödvändigt vid skadedjursbekämpning med frysning som metod?"

Jan Blåberg, Husgerådskammaren

Jag kommer att vara gästkollega vid Riksantikvarieämbetets kulturvårdslaboratoriet i Visby och där få möjliggöra att undersöker min frågeställning, genom att utföra tester och analyser med laboratoriets avancerade instrumentpark.

Syftet är att genomföra fallstudier som dokumenteras och proverna kommer undersökas. Föremål av trä (organiskt material) är känsliga för svängningar i den relativa fuktigheten (RF) då detta kan orsaka skador i form av t ex sprickor, deformation, bristningar i limfogar mm. Många källor anger svängningar i RF och temperatur som orsak till skador vilket jag tror är felaktigt, är RF konstant blir det inga skador och detta vill jag försöka påvisa i mina fallstudier.

Fallstudierna, åldrade träprover som uppnått en jämnviktsfuktkvot kommer frysas på samma sätt som vid en skadedjursbekämpning, inplastade och icke inplastade. Fuktkvoten, relativfuktighet, temperatur, vikt, kommer dokumentera före, under och efter frysprocessen. Provernas ytor kommer analyseras och dokumenteras före och efter frysprocessen och deformation kommer mätas för att se om det finns någon skillnad i proverna som varit inplastade respektive de som inte varit inplastade. Målet är att kunna avgöra om inplastningen är nödvändig eller inte.

Enligt mina intervjuer med konservatorer som använder frys-metoden och mina litteraturstudier i ämnet så är inplastningen vedertagen och nödvändig för att förhindra uttorkning. Jag kan dock inte hitta några studier som har undersökt inplastningens verkan i frysmetoden.

Hur många ton plast förbrukas (kanske) i onödan?

Laboriestudierna hos riksantikvarieämbetet är av stor relevans för att kunna avsluta mitt projekt. Förhoppningsvis stämmer min tes och konservatorer som använder sig av frysmetoden

kan spara mycket arbetstid och vi spar miljön. Studierna kan tillämpas på frysningar av alla hygroskopiska material.